RÄTTSAKTER VARS OFFENTLIGGÖRANDE INTE ÄR OBLIGATORISKT

RÅDETS BESLUT

av den 16 december 2009

om beviljande av statligt stöd från myndigheterna i Republiken Lettland för inköp av jordbruksmark mellan den 1 januari 2010 och den 31 december 2013

(2009/991/EU)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 tredje stycket,

med beaktande av den begäran som Republiken Lettlands regering gjorde den 17 november 2009, och

av följande skäl:

(1) Den 17 november 2009 förelade Republiken Lettland (nedan kallad Lettland) rådet en begäran om ett beslut i enlighet med artikel 88.2 tredje stycket i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen om Lettlands avsikt att bevilja statligt stöd till lettländska jordbrukare för inköp av jordbruksmark.

(2) Enligt de uppgifter som tillhandahållits av Lettlands statistiska centralbyrå är 97,6 % av samtliga jordbruksföretag mindre än 15,9 hektar. Detta innebär att huvuddelen av Lettlands jordbruk delvis är självhushållande jordbruk. Den ofördelaktiga arealstrukturen för jordbruken i Lettland, den lägsta nivån bland medlemsstaterna på det direktstöd som Lettland mottar till följd av en infasningsmekanism som föreskrivs i 2003 års anslutningsfördrag och de oproportionerligt höga arbetskraftsinsatserna i jordbruket i förhållande till avkastningen resulterar i låga jordbruksinkomster som även har minskat ytterligare under 2009.

(3) Enligt de uppgifter som tillhandahållits av Lettlands statistiska centralbyrå fanns det 20 071 930 900 hektar jordbruksmark, men den areal som redovisades för direktstöd översteg inte 1 551 185 hektar. Detta innebär att 379 715 hektar ägs och drivs av personer som inte är jordbrukare. Statligt stöd skulle göra det möjligt för jordbrukare att köpa denna jordbruksmark.

(4) Under 2009 har den tilltagande konjunkturnedgången i världsekonomin till följd av den globala krisen inverkat negativt på Lettlands ekonomi och landets jordbruksföretag eftersom efterfrågan minskat och inköpspriserna har sjunkit kraftigt: vetepriserna har under de första tre kvartalen 2009 gått ner med cirka 37 %, kornpriserna med cirka 44 % och mjölkpriserna med cirka 38 % jämfört med 2008.

(5) Inkomstläget för jordbrukare i Lettland har ytterligare förvärrats av att priset på jordbruksinsatsvaror ökade kraftigt under 2008 (mineralgödselmedel med 67 %, veterinärtjänster med 46 %, elektricitet med 29 % och drivmedel med 15 %) och dessa priser har inte minskat under 2009. Produktionskostnaderna har därmed förblivit oförändrade. Villkoren kommer sannolikt att försämras ytterligare för många jordbruk i Lettland, vilket i sin tur kommer att leda till att fler jordbrukarfamiljer riskerar att drabbas av fattigdom.

(6) Arbetslösheten i Lettland är den högsta i Europeiska unionen och uppgick redan i september 2009 till 19,7 % och har ökat med 62 % sedan i januari 2009. Statligt stöd bör därmed hjälpa arbetslösa att sadla om till att bli jordbrukare genom att det blir möjligt för dem att köpa jordbruksmark. Det bör också göra det möjligt för delvis självförsörjande jordbrukare som inte längre är anställda inom andra sektorer än jordbruk att förbättra sitt jordbruksföretags arealstruktur med syftet att trygga en inkomst från sina jordar som säkerställer en grundläggande levnadsstandard. Det bör också göra det lättare att sälja jordbruksmark som ägs av arbetslösa som behöver kapital för att börja arbeta som egenföretagare.

(7) Med tanke på jordbrukarnas brist på finansiella medel och de höga räntorna på kommersiella lån för köp av mark är det mycket svårt för jordbrukarna att få teckna kommersiella lån för sådana investeringar som inköp av jordbruksmark. I november 2009 översteg de räntor som kreditinstituten tillämpar på kommersiella lån för köp av jordbruksmark 15 % per år.

(8) Under 2009 inleddes konjunkturnedgången på marknaden för jordbruksmark. Antalet överlåtelser har minskat avsevärt och försäljning och köp av mark föll enligt fastighetsregistret med upp till 4,5 gånger i förhållande till 2007.

(9) Det statliga stöd som ska beviljas uppgår till 8 miljoner lettiska lats och bör möjliggöra köp av 70 000 hektar jordbruksmark för cirka 1 000 jordbrukare under perioden 2010–2013. Såväl statlig och kommunal mark som mark som ägs av fysiska personer är bidragsberättigande.

(10) Det statliga stödet kommer att beviljas i form av subventionering av betalningar av räntor på lån som täcker 4 procentenheter av bankens årliga ränta. Emellertid kommer, i fall då den årliga räntan understiger 4 procentenheter, den faktiska ränta som låntagaren betalat att återbetalas i sin helhet.

(11) Kommissionen har i detta skede inte inlett något förfarande eller intagit någon ståndpunkt om stödets art och förenlighet.

(12) Det föreligger därför exceptionella förhållanden som gör det möjligt att anse att sådant stöd, undantagsvis och i den omfattning som är strikt nödvändig för att begränsa fattigdomens utbredning på landsbygden i Lettland, är förenligt med den inre marknaden.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De lettländska myndigheternas exceptionella statliga stöd för lån till köp av jordbruksmark, uppgående till högst 8 miljoner lettiska lats och beviljat mellan den 1 januari 2010 och den 31 december 2013, ska anses vara förenligt med den inre marknaden.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Republiken Lettland.

Utfärdat i Bryssel den 16 december 2009.

På rådets vägnar

E. ERLANDSSON

Ordförande